

BME TTK dékán beszéde (2010-09-11, tervezet, nem pontosan ez hangzott el).

**Kedves Végzőseink, Hozzátartozóik, Vendégeink! Egyetemünk
Hallgatói, Munkatársai!**

Üdvözlöm Önöket Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Természettudományi Kara 2010. évi **diplomaosztóján**.

Ez a nap elsősorban **friss diplomásaink** életében meghatározó. Az **ünneplő sokadalomban** azonban szülőket, nagyszülőket, fiatalabb testvéreket – rokonokat is látni. Sokan közülük **jelentősen hozzájárultak** ahhoz, hogy végzőseink ide jutottak. Köszönet érte. E beszédben igyekszem mindannyiukhoz szólni.

Még egy **228 éves egyetemnek**, illetve annak **12 éves Karának** is ad minden diplomaosztó valami újat.

Végéhez közeledik egy korszak, az **áttérés** az úgynevezett **Bolognai típusú 3 ciklusú felsőoktatásra**. E szerint a jövőben karunk képzései 180 kreditpontos alapszakok, 120 kreditpontos mesterszakok, és 3 év doktori tanulmányokból fognak állni.

Most kapják meg diplomájukat a mintatanterv szerinti **utolsó osztatlan 5 éves matematikus, mérnök-fizikus évfolyamok**.

A bolognai képzések elterjedése **megváltoztatja a diplomaosztó rendezvények hangulatát**.

2 évvel ezelőttig a végzettjeink **átlagosan 80 %-a** kilépett az úgymond „**nagybetűs életbe**”. A maradék 20 % folytatta tanulmányait, többségében doktoranduszként.

Mostanra ez a folyamat megfordulóban van.

Jelen évfolyam **63 %-a** (a pontos adat 78 fő 124 diplomázóból) jelenleg is itt tanul a BME **mesterképzéseiben (69 fő)**, vagy **doktori képzéseiben (9 fő)**. Néhányan **külföldön** tanulnak tovább.

Csak hallgatóink kb. **1/3-a** mond most - legalábbis időlegesen - búcsút az iskolapadoknak.

E beszéd következő részében **először az itt maradó 2/3-hoz szólnék**.

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen **folyamatosan javuló** körülmények között folyik az **oktatás-kutatás**.

A kormányzat nemrégén 4 másik hazai egyetemmel együtt a BME-t **kutató elitegyetemmé** nyilvánította. Ehhez kapcsolódóan egyetemünk megfogalmazott **5 kiemelt kutatási területet**.

Ebből 4 érinti a Természettudományi Kart. A *Nanofizika, nanotechnológia, anyagtudomány* alprojekt a TTK gesztorálásával valósul meg. A Kar egységei részt vesznek a *Fenntartható energetika*, a **Biotechnológia, egészség- és környezetvédelem**, illetve az *Intelligens és beágyazott rendszerek, e-technológiák* alprojektek megvalósításában.

A kutatóegyetem projekt jelentős beruházásokra, műszervásárlásokra is lehetőséget ad. A tudományos tevékenységek kezdete éppen az Önök tanulmányai idejére esik.

Dr. Péceli Gábor rektor úr programjában 3 évvel ezelőtt meghirdetett „**létesítmény**” koncepció első eredményei már látszanak. A napokban került átadásra a **Központi** utáni legnagyobb, a *XXI. Század igényeinek megfelelő*, új épületünk a **Q**.

A TTK történetében az előbbieken túl erre az évre úgy fogunk emlékezni, mint **nyitásra** az **élő természettudományok** felé. Csatlakozott hozzánk a **Dr. Pléh Csaba** akadémikus vezette **Kognitív Tudományi Tanszék**. Idén ősszel mesterképzést indítottunk *Kognitív tanulmányok* címmel, a Fizikus mesterképzés keretében *orvosi fizika szakirány* indult. Doktori iskoláink száma **háromra** növekedett.

Mai keltezéssel jelent meg Karunk **fizikus, matematikus mesterszakjait** ismertető hirdetés a **HVG**-ben. Idézek a levezető elnökünk - Pipek dékánhelyettes úr - által összeállított szövegből:

Sokoldalúan felkészített diplomásaink a nemzetközi nagyvállalatoktól a hazai kis- és középvállalatokon keresztül a legmodernebb kutatóintézetekig mindenhol megállják helyüket.

Ezt szeretném *ember közelebbé* tenni, *bizonyítani* most néhány nemrég végzett hallgatónk, kari munkatársunk példája alapján.

Az **Európai Tudományos Tanács** (European Research Council) pályázat alapján évente **200 fiatal kutatót** támogat átlagosan **1,5 millió EURO**-val.

Idén a Fizika Tanszékünk két munkatársa is (**Dr. Csonka Szabolcs, Dr. Simon Ferenc**) elnyerték ezt az **ötévre szóló** fejenként **300 – 400 millió Ft**

támogatást **nanotechnológiai** kutatásokra. Mindez lehetőséget ad műszerbeszerzésre, **mester, doktorandusz, TDK hallgatóink** bevonására.

A Magyar Tudományos Akadémia „*LENDÜLET*” Fiatal Kutatói Programja keretében 2010-ben országosan **heten** részesültek szintén **5 évre** szóló **300 millió Ft-os** támogatásban. Közöttük van az Atomfizika Tanszékünk fiatal docense **Dr. Gali Ádám**. Ő a nanotechnológia biológiai, egészségügyi alkalmazásával foglalkozik.

Hogy a matematikusaink se szomorodjanak el emlékeztetem őket, hogy *10 nappal ezelőtt* éppen e helyen került sorra **Rácz Balázs** volt matematikus hallgatónk, doktoranduszunk kitüntetéses doktorrá avatására.

Tanulmányai alatt mindig minden számonkérést jelesre teljesített. Ezért illeti meg az országunk címerével díszített **aranygyűrű**, amit *Dr. Schmitt Pál a Magyar Köztársaság elnöke* adott át neki.

Az eseményen felolvasásra került részletes életrajza, én itt most csak röviden idézek belőle:

Rácz Balázs 1981-ben született. A Veres Péter Gimnáziumban érettségizett. Középiskolai tanulmányai alatt OKTV-ken, nemzetközi diákolimpiákon 1 arany, 2 ezüst és 1 bronzéremet szerzett.

1999 és 2004 között karunk matematika szakán tanult. Webes keresés témájú **TDK** dolgozatával **1. díjat**, rektori különdíjat nyert. A **Nemzetközi Egyetemek Közötti Matematikaversenyen** egy alkalommal *első*, egy alkalommal *második*, két alkalommal pedig *harmadik* díjat nyert.

2009-ben doktorált Matematika és Számítástudományi Doktori Iskolánkban.

Rácz Balázsnak **16 tudományos közleménye** van, ezekre eddig **109** ismert független **hivatkozás** érkezett.

Jelenleg a **Google főállású szoftvermérnöke**, a zürichi kutató és fejlesztőközpontban keresési infrastruktúrával foglalkozik.

Az előbbi példákat annak bizonyítására hoztam fel, hogy diákjainknak, fiatal munkatársainknak **jók a lehetőségei**.

Ahhoz azonban, hogy ezekkel élni tudjanak, erre tudatosan készülni is kell.

A világ globalizálódik. A mai dátum - **szeptember 11-e** – erre külön is emlékeztet.

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem oktatási célkitűzését röviden két gondolatban fogalmazta meg.

1. Javasoljuk hallgatóinknak, hogy **teljes képzésüket** az alapszinttől a mesterképzésen át a doktori tanulmányokig nálunk végezzék.
2. A modern világban **nemzetközi tapasztalatok** megszerzése nélkülözhetetlen.

Amint azt a bevezető részben bemutattam az **1. tanácsot** (*teljes képzés a BME-n*) döntő többségük megfogadta.

A **2. tanács** megfogadásának (*nemzetközi tapasztalatok szerzése*) most van itt az ideje. A BME ezt **kiemelten támogatja** különböző csereprogramokban való részvételével. Ezek tartalmazznak egyhetes kurzusokat külföldön (pl. ATHENS program), nyári iskolákat, az Erasmus program ½ -1 éves tanulmányait, vagy hosszabb – 2 diplomát adó – képzéseket. **Éljenek vele!**

Egy pillanatra visszatérve az előbb említett **4 sikeres fiatal kollégára**. *Mindegyikük sokat járt külföldön*. Most csak néhány oktatási intézményt sorolok fel, ahol tanulmányokat, oktató-kutatómunkát folytattak: Bázeli Egyetem, Manchesteri Egyetem, Bécsi Egyetem, Harvard Egyetem, Kaliforniai Egyetem, Freiburgi Egyetem.

Emlékezzenek arra, hogy a tapasztalatszerzést követően **térjenek haza. Tudásukat kamatoztassák hazánk javára!** Az előbbi példák is mutatják, hogy ez járható út.

A mai nap minden végzősünk számára ünnep. Lezárult egy korszak, és ez a diploma átvételével „*hivatalossá*” is válik.

A végzettjeink létszámának örvendetes megnövekedése miatt immár másodszer **Egyetemünk Aulájában tartjuk** ünnepségünket.

Egy nagy múltú egyetemet végeztek el, ahol az Önök *szakterületén is világnagyságok tevékenykedtek*. **Az ünnepséget követően nézzenek itt körül az aulában.**

Az emelvény mögött a Műegyetem első rektora, a fizika tanár **Stoczek József** mellszobrát láthatják.

Tőlem nézve baloldalt hátul **Kőnig Gyula** matematikus, rektor.

Középen id. **Szily Kálmán**, egy igazi **polihisztor: fizikus**, nyelvész, tudományszervező, Akadémiai főtitkár; műegyetemi rektor szobra. A TTK láncán az ő **portréja** lett elhelyezve.

Közelebb **Steindl Imre** az Országház építésze.

Az idézettek tevékenységének fő része a XIX. Században volt. **Hagyjuk ki** most időhiány miatt a **XX. századot**.

Az egész világ ismeri a volt BME építész hallgatót **Rubik Ernőt**. Még újabb a **Gömböc, Domokos Gábor** akadémikus és **Dr. Várkonyi Péter** műegyetemi oktatók találmánya.

Az e beszédben elhangzott kari példákkal, országos, világ nagyságokkal azt próbáltam bemutatni, hogy egyetemünkön *komoly alaptudásra* tettek szert, amire lehet építeni. **Most már Önökön a sor fiatal diplomásaink.**

Útravalóul még **Kölcsey Ferenc „Huszt”** című verse utolsó 2 sorát adnám:

Messze jövőendővel komolyan vess öszve jelenkort:

Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül!

Végezetül a 2010-es szám, diplomájuk éve emlékezetes évszám lesz Önöknek. Hagyományosan meg szoktam adni az évszámok törzstényező felbontását **2010= 2 * 3 * 5 * 67** .

Még egyszer gratulálok sikeres tanulmányaikhoz, sok sikert a jövőben is!